

Mortan Johannesen, skipari:

Føroyskt sjóøki hevur alternativar móguleikar

— tað finnst virðismikil fiskasløg á djúpum vatni og tey mugu vit satsa uppá

— Tað er avgjørt neyðugt, at vit so við og við fara at klára okkum við okkara egna sjóøki, tí fyrr

júst hesin fiskur, sum vit nú eiga at satsa uppá. Hann hugsar serliga um blálongu, kongafisk og

Mortan Johannesen — vit hoyra nú í útvarpinum um problemini hjá donsku fiskimonnum. Tey koma av, at teir neyðast at lita á kvotur frá øðrum. Hetta kemur eisini at henda okkum í framtíðini

ella seinni verða vit koyrd-ir út alla aðra staðni. Men tann flotin, sum fiskar tosk og hýsu undir Føroyum, er vorðin nóg stóru, er tey finnst til tey skip, sum koma afturat. Hesir móguleikar eru til staðar.

Mortan Johannesen, skipari á Suðringi, sigur í samrøðu við Sosialin, at aðrar tjóðir leggja stóran dent á at veiða fisk í feroyskum sjógvi, sum feroyingar sjálvir ikki hava lagt so nóg í, men tað er

upsa, sum aðrar tjóðir í nógva ári hava fiskað undir Føroyum, bæði við trolu, linu og gørmum.

— Í fjør vórðu fiskað 30.000 tons av upsa, 10.000 tons av blálongu og uml. 6.000 av kongafiski undir Føroyum. Um vit sjálvir veiddu meginpartin av hesum 46.000 tonsunum, hevði tað verið ivaleyst til øll flakavirkini í landinum. Men tað er sjálvandi treytað av, at EEC skipini verða koyrd útum.

Prísurin ov lágur

Mortan Johannesen sigur, at fyrsta treytin fyri at skip fara at royna eftir eitt nú blálongu, er, at avreiðingaprisirnir hækka. Í lötuni fáast 2,50 kr. fyri kg av blálongu og upsa og kg-prísurin á kongafiski er 1 kr.

— Hinvegin fáa týskarar og fransmenn betri pris fyri blálongu og kongafisk enn fyri tosk, og tá fransmenn t.d. selja í Onglandi, fáa teir 75% av toskaprisinum har. Toskapisurin er sum kunnugt rættiliga høgur í Onglandi. Eg veit eisini um ein islendskan trolara, sum í fjør heyst seldi 100 tons av kongafiski í Týsklandi fyri 800.000 kr. Norðmenn hava uppbyggt ein marknað fyri blálongu og upsa og eisini teir fáa góðan pris.

Mortan Johannesen leggur aftrat, at tað er neyðugt, at feroyingar fara at leita eftir marknaði fyri tí, sum vit vanligja kalla rud, t.e. II. floks

fiskur. Hann heldur, at vit kunna foredla blálonguna við t.d. at roykja hana, og hann ivast ikki í, at tað eru keyparar til hesi fiskasløg, eftir sum týskarar, fransmenn og norðmenn fáa so góðan pris fyri tey.

— Men hetta verður ikki í morgin, heldur ikki um tveir mánar, men kanska og vónandi um eini tvey ár.

Eitt gott dømi um, hvussu stórt virði hesin fiskur hevur, er, at feroyingar hava fingið tosk og hýsu frá norðmonnum í býti við blálongu og upsa.

Royndir á djúpum vatni

Tað er ætlanin, at Fiskirannsóknarstovan skal leiga Suðring í fýra dagar í næstu viku til royndir eftir blálongu og kongafiski á djúpum vatni.

— Fýra dagar er stutt tíð og eg meini, at landsstýrið átti at leiga eitt skip sum t.d. Sjúðarberg í triggjar mánar til slíkar royndir. Hann kundi tá

roynt á djúpum vatni alla staðni rundan um Føroyar.

Mortan Johannesen heldur ikki, at tað almenna hevur sett ov litið av peningi av til royndarfiskiskap, men tað verður móguliga neyðugt at brúka meiri pening til hetta í framtíðini. Slíkar royndir eru ov dýrar til, at nakar privatmaður hevur ráð til at gera tær, sigur hann.

— Pengar verða settir av á fjárgjarglógini til alternativar orkumóguleikar, so tað sama kundi verið gjørt í sambandi við fiskarið.

Mortan Johannesen hevur sjálvur gjørt royndir við Suðringi á djúpum vatni. Tann 22. apríl í ár, tá teir vóru á veg til Íslands, høvdu teir tvey hál vestur av Føroyabanka og fingur tvey tons av blálongu í hørjum. Aftur tann 2. mai royndu teir, men tá longri úti, ella norður av Bill Bailey bankanum. Tá hálaðu teir triggjar ferðir, men tá var minni av blálongu at fáa, 1 1/2 tons í tí eina hálinum og minni í hinum báðum. Men tað var henda dagin, at teir fingur rækjurnar.

— Og hetta er bert eitt litið dømi um, hvat finst á djúpum vatni.

Teir fingur eisini triggjar kalvar og annars nakað av ymskum fiskasløgum, sum teir ikki kendu.

Góður botnur

Mortan Johannesen sigur, at teir royndu á einum øki

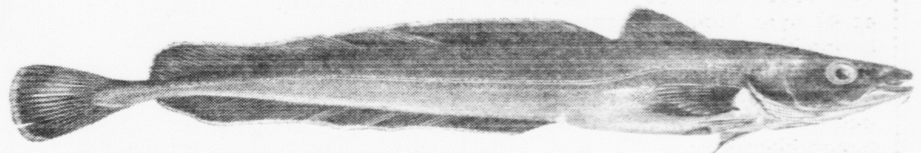
frá 100 fjórðingum út á 200 fjórðingar úr landi. Dýpið var millum 400 og 500 farnar og botnurin var góður. Men teir fingur ikki togað so skjótt, tí weirurin var ov stuttur og lemmarnir ov litlir. Teir høvdu trolu úti í 3 1/2 tíma hvørja ferð. Teir royndu um dagin, men tað er óvist, um tað er tann besta tíðin.

— Allir føroysku trolararnir, sum eru yvir 200 tons, kunna fiska so langt úti, og har sum vit royndu, vóru franskir trolarar, sum eru bæði tvær og triggjar ferðir størri enn føroysku ísfiskatrolararnir, so tað má vera ein veiða, sum lønar seg.

Viðurskiptini versnað

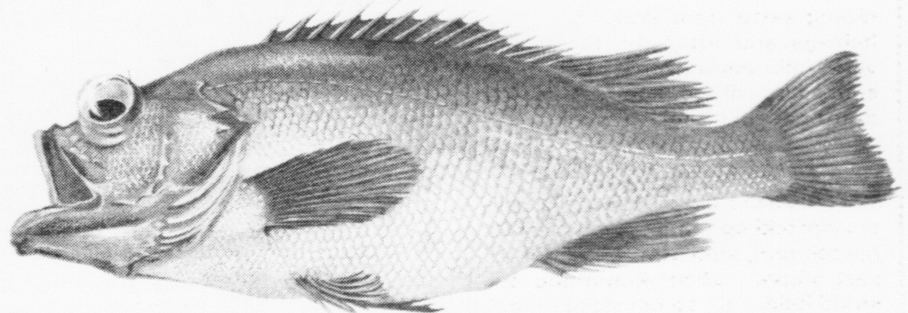
— Síðani eg byrjaði við Polarborg I í 1975 eru viðurskiptini hjá teimum stóru bátunum versnað munandi og tað er onki at ivast í, at vit verða koyrdir út allastaðni. Eg haldi ikki, norðmenn basera sín flota á Føroyafiskarinum longur og tá tann flotin er avviklaður, fáa vit onki eystanfyrir. Tað sama kann sigast um EEC-londini. Men vit eiga eisini at minka mest móguligt um EEC-veiðuna her.

Spurður, hvat so skal bliva av nótá- og idnaðarskipunum, sigur Mortan Johannesen, at tey mugu leggja um til aðra veiðu við Føroyar ella fáa sær flóttitil til svartkjaftaveiðu.

Blálongan fæst í apríl, mai og juni, tá hon gýtir rundan um Føroya banka og Bill Baileys banka. Hinar mánaðirnar er litið at fáa av henni. Blálongan kann bliva upp til 1,5 metrar long, og hon verður mett at vera betri matfiskur enn longa.

Bæði blálonga og kongafiskur nærast seint, og vit eiga tí at vera varnir við at lata aðrar fáa ov nógva av hesum fiskasløgum, sigur Mortan Johannesen.

Kongafiskurin fæst eisini í apríl-juni, tá hann savnar seg fyri at leggja ungar á landgrunnskantinum og vestureftir á rygginum til Íslands. Tað er óvist, hvar hann fer, tá hann hevur lagt. Kongafiskur verður ikki kynsbúgvinn fyrr enn hann er 11 ára gamal og tá er hann uml. 38 cm til støddar.

Íslendingar hava í nógva ári fiskað kongafisk, og eisini hann verður mettur at vera góður matfiskur. Viðvíkjandi upsa hava vit ongur royndir sjálvir, men útlendingar siga, at besta tíðin er frá februar til juni. Upsi fæst frá Munkagrunnum og norðeystur um Fugloyinna

Heldur tú ikki

sosialin